

<http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/-Susenky-o-vas-mohou-hodne-vypovidat-upozornuje-Urad-na-ochranu-osobnich-udaju-377160?nocache=1>

„Sušenky“ o vás mohou hodně vypovídat, upozorňuje Úřad na ochranu osobních údajů

28. 5. 2015 13:51

Prohlížíte si webové stránky, nakupujete v e-shopu nebo diskutujete na sociální síti a přitom se do vašeho počítače ukládají tzv. cookies, sušenky. Že je to nesmysl? Ve virtuálním světě internetu nikoli. Cookies, tedy malé datové soubory, se ukládají do adresáře uživatelského souboru a pospojovány mohou nabízet portfolio údajů o uživateli.



Foto: ČT

Popisek: ÚOOÚ

Úřad pro ochranu osobních údajů ([ÚOOÚ](#)) se o cookies zajímá nejen proto, že jejich zneužití může vést k narušení soukromí osob, ale také si klade za cíl sladit domácí legislativu týkající se cookies s tou evropskou. V čem jsou cookies nebezpečné pro soukromí uživatelů internetu? Samy o sobě jako nástroj nebezpečné nejsou, protože naopak mohou šetřit čas uživatele a jsou mnohdy nezbytné pro přenos zpráv nebo zajištění určitých služeb.

„Cookies však mohou pro další servery či aplikace **nasdílet portfolio údajů o uživateli**, třeba informace o tom, co si daný uživatel na konkrétní webové stránce zobrazil či nakoupil, jaké má ve vztahu k obsahu čerpané služby osobní preference, jaké jsou jeho přihlašovací údaje. V případech, kdy jsou podle své povahy způsobilé identifikovat konkrétního uživatele, představují **osobní údaj**,“ vysvětluje **JUDr. Ján Matejka, Ph. D.**, zástupce ředitele Ústavu státu a práva AV ČR. „Mohou být zneužity ke sledování uživatele, vytvoření jeho profilu

obsahujícího informace o tom, jak se na webu dlouhodobě chová, co má rád, případně jaké informace a v jakém počtu obvykle vyhledává.“

Těchto informací se dá i bez vědomí návštěvníka využívat pro cílenou reklamu, statistické vyhodnocování chování návštěvníků a vytváření jejich profilů, tedy k **marketingovým a reklamním účelům**, což se soukromí uživatelů bezprostředně dotýká. Při zneužití např. přihlašovacích údajů však může dojít až k tzv. krádežím identity.

Podle relevantní evropské právní úpravy, **směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES** ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací, je možno tzv. session cookies (cookies nezbytné k funkčnosti webu nebo služby, kterou si sám uživatel vyžádal) využívat **bez souhlasu** dotyčného uživatele, ostatní **pouze se souhlasem**. V případě všech cookies bez ohledu na jejich charakter je nutno plnit informační povinnosti vůči uživateli webových stránek.

„Globální internetový průmysl si navykl využívat, libovolně předávat a sdílet informace o uživatelích internetu, aniž by se jich na cokoliv ptal. Z hlediska pravidel soukromí je však přípustné pouze to, aby poskytovatelé internetových služeb zpracovávali informace o svých zákaznících v přiměřeném rozsahu jen pro účel poskytování vyžádaných služeb. Nesmí tedy fakticky ani smluvně dovolit, aby data klientů využívaly třetí strany a poskytovatelé jiných služeb, pokud k tomu lidé předem nedali souhlas,“ upozorňuje **RNDr. Igor Němec, předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů**.

Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích byla do českého práva transponována v rámci zákona č. 127/2000 Sb., o elektronických komunikacích. Transpozice se nesla prakticky v opačném duchu, když dle uvedeného zákona lze veškeré cookies využívat i **bez souhlasu** uživatele, respektive až do jeho aktivního vyjádření, že si jejich další využívání nepřeje (opt-out režim). „Lze říci, že tato směrnice je do českého zákona transponována nepřesně, nedostatečně a v neprospěch uživatele,“ říká **Mgr. František Nonnemann**, ředitel odboru analýzy a zpracování informací ve veřejném sektoru ÚOOÚ. „Současný stav v České republice neodpovídá evropské právní úpravě a práva uživatelů internetu tak jsou systematicky narušována. Jako regulátor v oblasti ochrany osobních údajů se budeme touto situací zabývat.“

ÚOOÚ se této problematice podrobně věnuje v **Bulletinu č. 1/2015**, který zveřejnil na svých stránkách. Zástupci Úřadu se v minulých měsících zúčastnili **testu nasazení technologie cookies v praxi**, který proběhl za účasti osmi zemí v rámci pracovní podskupiny WP29, což je evropský nezávislý dozorový orgán pro ochranu osobních údajů a soukromí složený ze zástupců národních dozorových úřadů. Prostřednictvím skriptu sestaveného britskými odborníky byly zkoumány mj. vybrané české internetové stránky ze tří oblastí - z veřejného sektoru, médií a z komerční oblasti.

Prověřována byla mj. informovanost uživatelů o skutečnosti, jakým způsobem daný server používá technologii cookies. Na českém webu je obecně poskytování informací o cookies **nedostatečné**. Uživatelům, kteří navštíví danou stránku poprvé, se většinou informace o způsobu využití cookies nepodaří nalézt. To není způsobeno tím, že by byly tyto informace schovány ve složité struktuře webu, ale že se na daných stránkách prostě nevyskytují. **Relevantní informace** byly nalezeny pouze na pětině testovaných serverů.

Podle aktuální evropské legislativy musí proto, aby se dalo samotné nastavení prohlížeče považovat za projev vůle uživatele, existovat jistota, že uživatel je s touto možností obeznámen. Toho je nejlépe dosaženo tehdy, když nastavení prohlížeče **provede uživatel sám**. Pokud prohlížeč přijímá cookies v základním „továrním“ nastavení, není to možné považovat za souhlas uživatele s použitím cookies (chybí projev vůle). Uživatel navíc často dává nastavením cookies souhlas s jejich použitím dopředu blanketově, bez znalosti **účelů zpracování** nebo použití předmětné technologie. Takový souhlas tedy není dostatečně vědomý a informovaný, a proto by mohl být neplatný.

Je zřejmé, že českou legislativu čeká úprava, která by reagovala na nový vývoj v informačních technologiích, evropskou směrnicí a chránila soukromí uživatelů internetu. Úřad pro ochranu osobních údajů zamýšlí na této téma zahájit **veřejnou diskusi**.

„Lze jen podpořit závěr, že k souborům cookies je vhodné přistupovat jako k **osobním údajům**. Každý provozovatel webu, který používá síť elektronických komunikací k ukládání údajů nebo k získávání přístupu k údajům uloženým v počítačích či

smartphonech uživatelů, je povinen tyto uživatele **předem prokazatelně informovat** o rozsahu a účelu jejich zpracování a je povinen nabídnout jim možnost takové zpracování odmítnout. Tato zákonná povinnost ovšem mnohdy není ze strany provozovatelů nejruznějších webů plněna,“ varuje **Mgr. Lukáš Zelený**, vedoucí právního oddělení společnosti dTest.

Partner článku



<http://www.vzory.cz/uouu/susenky-o-vas-mohou-hodne-vypovidat/#.VW1JVEbWIn9>

<http://www.krajskelisty.cz/stredocesky-kraj/9738-susenky-o-vas-mohou-hodne-vypovidat-upozornuje-urad-na-ochranu-osobnich-udaju.htm>